

POSTANOWIENIE

Dnia 3 października 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Włodzimierz Wróbel

w sprawie **T.M.**

skazanego z art. 56 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 3 października 2018 r., kasacji obrońcy skazanego od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 23 października 2017 r., sygn. akt II AKa [...] /16 zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w G. z dnia 8 grudnia 2015 r., sygn. akt IV K [...] /14,

p o s t a n o w i ł:

- 1) oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2) obciążyć skazanego kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Okręgowego w G. z dnia 8 grudnia 2015 r. (sygn. akt IV K [...] /14):

1) T.M. został uznany winnym czynów zakwalifikowanych z art. 56 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (dalej: u.p.n.) w zw. art. 12 k.k. popełnionych w warunkach ciągu przestępstw z art. 91 § 1 k.k., za który wymierzono mu karę 3 lat pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wymiarze 300 stawek dziennych po 50 zł każda, a także orzeczono przepadek uzyskanych z tych przestępstw korzyści,

2) M.W. został uznany winnym czynów z art. 56 ust. 1 i 3 u.p.n. oraz z art. 55 ust. 1 i 3 u.p.n., za które wymierzono mu karę łączną 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności i karę grzywny w wymiarze 200 stawek dziennych po 50 zł każda.

Wyrokiem Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 23 października 2017 r. (sygn. akt II AKa [...] /16) wyrok w odniesieniu do obu oskarżonych zmieniono w ten sposób, że dokonano zmian w kwalifikacji prawnej przypisanych im czynów w perspektywie art. 4 § 1 k.k. oraz korekty dat popełnienia niektórych czynów składających się na ciągi przestępstw, a w przypadku M.W. wyeliminowano także działanie w ramach czynu ciągłego. Sąd odwoławczy obniżył ponadto karę T.M. do 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności. W pozostałym zakresie wyrok Sądu Okręgowego w stosunku do tych oskarżonych został utrzymany w mocy.

Od powyższego prawomocnego orzeczenia kasacje wnieśli obrońcy obu skazanych.

Obrońca T.M. przedmiotowemu orzeczeniu zarzucił

„1. rażące naruszenie przepisów postępowania - art. 410 k.p.k. i art. 7 k.p.k. - poprzez pozostawienie przez Sąd II instancji poza zasięgiem swoich rozważań istotnego dowodu w postaci pisma P.B. z dnia 02.01.2012 r. (k. 799), gdzie wskutek postępowania dowodowego przed Sądem II instancji (opinie biegłego psycholog i opinie biegłych psychiatrów) zachodziła konieczność dokonania przez Sąd kompleksowej oceny depozycji B., gdzie bardzo istotnym dowodem, który nie mógł zostać pominięty przy ocenie „pomówienia” B. było jego pismo z dnia 02.01.2012 r., którego treść przeczy tezie Sądu Apelacyjnego, że „Podjęcie decyzji o współpracy z organami ścigania po dłuższym czasie jawi się jako decyzja przemyślana, wymagająca czasami dłuższego namyslenia czy refleksji nad dotychczasowym postępowaniem i ostatecznie rozważenia konsekwencji odmiennych decyzji” (str. 51 uzasadnienia) i że była to tylko chęć „rozliczenia się z wymiarem sprawiedliwości” (str. 60),

2. rażące naruszenie przepisów postępowania - art. 7 k.p.k. - poprzez dowolną ocenę uzupełniającej opinii biegłych psychiatrów, gdzie formalnie Sąd przyznał jej wszelkie atrybuty pełnowartościowego dowodu, ale jednocześnie praktycznie jej nie uwzględnił przy ocenie pomówienia B., to jest nie nadał

należytego znaczenia wpływającym z niej wnioskom co do cech jego osobowości - obniżenie uczuciowości wyższej i tendencja do kłamstwa intencyjnego - i ich wpływowi na jego zdolność do fałszywego pomówienia M.,

3. rażące naruszenie przepisów postępowania - art. 457 § 3 k.p.k. w związku z art. 7 k.p.k. i art. 410 k.p.k. - poprzez odbiegające od rzetelnej oceny ustosunkowanie się do zarzutu nr 1 apelacji i wskazanie, że „...osobowość pomawiającego nie mogła przemawiać przeciwko wiarygodności pomówienia (czego uzasadnieniem była treść opinii psychologicznej i sądowo-psychiatrycznej), gdyż istniały liczne argumenty świadczące o prawdziwości wyjaśnień pomawiającego, takie jak dokonanie samooskarżenia, pomówienie wielu osób, brak motywu do fałszywego pomówienia T. M. nade wszystko - konsekwentny i logiczny charakter relacji P. B. w tym zakresie”, podczas gdy treść opinii psychiatrów przeczy prawdziwości pomówienia, samooskarżenie zostało dokonane celem polepszenia swojej sytuacji w innym postępowaniu (co wynika wprost z pisma B. z dnia 02.01.2014 r. oraz z jego wyjaśnień z dnia 29.01.2014 r.), pomówienie wielu osób nie może przesądzać o jego prawdziwości, motyw polegający na fałszywym pomówieniu M. w miejsce właściwej osoby, której B. mógł się obawiać i wreszcie fakt, że wyjaśnienia B. w zakresie dotyczącym M. nie znajdują jakiegokolwiek potwierdzenia w innych dowodach.”

Wskazując na powyższe zarzuty skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] w części dotyczącej T.M. w całości i przekazanie sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania przez Sąd Apelacyjny w [...]

Obrońca M.W. przedmiotowemu orzeczeniu zarzucił:

„1. wydanie przez Sąd II instancji zaskarżonego wyroku, pomimo tego, że postępowanie karne co do tego samego czynu i tej samej osoby zostało już prawomocnie zakończone, co powoduje, iż w obrocie prawnym istnieją dwa prawomocne wyroki, w których zachodzi tożsamość podmiotowo - przedmiotowa, co stanowi bezwzględną przyczynę odwoławczą;

2. na podstawie art. 523 § 1 k.p.k. rażące naruszenie prawa, które miało istotny wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 410 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. w zw. z art. 518 k.p.k. polegające na dowolnej, a nie swobodnej ocenie dopuszczonych i przeprowadzonych przez Sąd II instancji środków dowodowych w postaci opinii

biegłej psycholog oraz uzupełniającej opinii biegłych lekarzy psychiatrów, dotyczących stanu zdrowia oskarżonego P. B. i zdolności odtworzenia przez niego faktów, i uznanie przez Sąd II instancji, iż zeznania obciążające współskazanych są wiarygodne, podczas gdy z treści opinii wynika, iż jego cechy osobowości oraz fakt przyjmowania przez niego substancji psychotropowych mogły mieć wpływ na treść wyjaśnień, w których obciążył innych skazanych m.in. M.W.”

Podnosząc powyższe zarzuty skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 23 października 2017 r. oraz wyroku Sądu Okręgowego w G. z dnia 8 grudnia 2015 r. i umorzenie postępowania; ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 23 października 2017 r. oraz wyroku Sądu Okręgowego w G. z dnia 8 grudnia 2015 r. i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji tj. Sądowi Okręgowemu w G.

W odpowiedzi na obie kasacje Prokurator wniósł o ich oddalenie jako oczywiście bezzasadnych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Obie kasacje okazały się bezzasadne w stopniu oczywistym.

W pierwszej kolejności odnieść należy się do kasacji obrońcy T.M. Jej istota sprowadza się do czynienia Sądowi II instancji zarzutu, iż nie podzielił zastrzeżeń dotyczących rzekomej niejasnej motywacji P. B. w zakresie skorzystania przezeń z dobrodziejstwa art 60 § 3 k.k. Przypomnieć należy, że gdy chodzi o zarzut naruszenia art. 7 k.p.k. zarzut ten podnoszony może być w postępowaniu kasacyjnym tylko wówczas, gdy Sąd odwoławczy czynił samodzielne ustalenia faktyczne (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 czerwca 2013 r., V KK 34/13 LEX nr 1331396). Tak jednak w niniejszej sprawie nie było. Sąd odwoławczy precyzyjnie wskazał dlaczego ustalenia i oceny poczynione przez Sąd I instancji są zgodne z zasadami wyrażonymi w art. 7 k.p.k. Podzielić ponadto należy w tym miejscu pogląd wyrażony przez Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 25 kwietnia 2017 r. (sygn. akt IV k.k. 418/16), iż: *„Nie może być mowy o naruszeniu zasady swobody oceny dowodów, a więc art. 7 k.p.k., w sytuacji, w której strona ogranicza się do wskazania, że dany dowód uznany przez sąd za zasługujący na wiarę i wykorzystany przy ustalaniu podstawy faktycznej orzeczenia, nie znajduje potwierdzenia w innym dowodzie, który z kolei, zdaniem*

strony, powinien służyć za podstawę ustaleń faktycznych, jako bardziej, zdaniem tej strony, wiarygodny. Skuteczne podniesienie zarzutu naruszenia art. 7 k.p.k. wymaga bowiem wykazania, że ocena dokonana przez sąd jest sprzeczna z zasadami wiedzy i doświadczenia życiowego, że nie została poprzedzona ujawnieniem w toku rozprawy głównej całokształtu okoliczności sprawy, bądź, że argumentacja zaprezentowana przez sąd za tak dokonany wybór pozostaje w sprzeczności z zasadami logiki.” Takiego rażącego odstępstwa od owych zasad logiki i sprzeniewierzenia się elementarnym wskazaniom wiedzy i doświadczenia życiowego w kasacji skarżący nie wykazał. Skarżący na kolejnych stronach uzasadnienia zarzutów kontestuje jedynie poczynione ustalenia faktyczne i złożone w sprawie opinie biegłych, prezentując ich alternatywne rozumienie. Z uwagi na oczywisty brak zarzutów mających charakter kasacyjny, kasację tę należało oddalić.

Odnosząc się do kasacji obrońcy M.W. należy przede wszystkim ocenić najpoważniejszy zarzut, a to rzekomego zaistnienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 8) k.p.k. W orzecznictwie wskazuje się, że warunkiem przyjęcia stanu prawomocności materialnej jest tożsamość czynu, a nie tylko wzajemne podobieństwo, identyczna kwalifikacja prawna, czy pomieszczenie zachowań w tożsamym przedziale czasowym (tak m.in. Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 4 kwietnia 2018 r., V KS 5/18). W niniejszej sprawie zagadnienie *rei iudicatae* było przedmiotem rozważań Sądu odwoławczego (s. 44-48 uzasadnienia). Sąd Najwyższy nie dostrzega powodu by powtarzać *in extenso* argumenty dokładnie już zaprezentowane przez Sąd Odwoławczy, a bardzo rzeczowo podsumowane przez Prokuratora w jego odpowiedzi na przedmiotową kasację. Wystarczy poprzestać na wskazaniu, że z materiału dowodowego wynika niezbicie, że w styczniu 2012 r. doszło do dwóch transakcji (wewnątrzwspólnotowego nabycia) marihuany przez M.W. działającego wraz z innymi osobami. Niezależnie od zbieżnego czasokresu, rodzaju i ilości narkotyków, a także częściowo powtarzających się uczestników transakcji chodziło o zupełnie odrębne zachowania, co zdaniem Sądu Najwyższego zostało w wystarczającym stopniu uzasadnione.

Co do pozostałych zarzutów stawianych orzeczeniu Sądu Apelacyjnego w [...] w zakresie kontestowania rzetelności opinii biegłych co do P. B. i jego możliwości postrzegania i rekapitulacji zdarzeń z przeszłości, skarżący w żadnym elemencie swojej kasacji nie przedstawia niczego poza własnymi ocenami polemicznymi do wnioskowania Sądu Okręgowego (i pośrednio Apelacyjnego). Wnioski płynące z tez kasacji w tym zakresie są niezwykle ogólne i wariantowe. Przypomnieć należy, że opinie biegłych nie były kategoryczne i pozostawiały pewien margines oceny. Sąd wywiązał się z tego w sposób spełniający standard art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. (s. 55-60 uzasadnienia Sądu odwoławczego).

Wobec powyższego należało orzec jak w sentencji.